

สารานุกรม ศึกษาศาสตร์

ฉบับที่ ๒๕ (มกราคม ๒๕๔๕)

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ISSN 0857-2593

ภาพปกจากเรื่อง พิพิธภัณฑเฉพาะทาง

60.-

วารสารสารานุกรมศึกษาศาสตร์ฉบับนี้เป็นฉบับที่ 25 ประกอบด้วย บทความ
18 บทความ จากสาขาวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา	2	บทความ
สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ	3	บทความ
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและจิตวิทยาพัฒนาการ	1	บทความ
สาขาวิชาดนตรีศึกษา	3	บทความ
สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา	1	บทความ
สาขาวิชาพลศึกษาและนันทนาการ	2	บทความ
สาขาวิชาสถิติและวิจัยการศึกษา	1	บทความ
สาขานุคคล องค์กร และสถาบันที่เกี่ยวกับการศึกษา	5	บทความ

คณะกรรมการบรรณาธิการมีความยินดีที่ได้เห็นความหลากหลายของเนื้อหา
สาระครอบคลุมสาขาวิชาต่างกันถึง 8 สาขา นับว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สนใจ ได้
ติดตามความก้าวหน้าของโครงการสารานุกรมศึกษาศาสตร์ได้เป็นอย่างดี และใน
โอกาสเดียวกันนี้ ขอเรียนอีกครั้งหนึ่งว่า ท่านผู้สนใจอาจสนับสนุนโครงการนี้ให้
ดำเนินต่อไปได้โดยการเขียนบทความเสนอผ่านคณะกรรมการศัพท์สาขาของท่าน
อันจะเป็นอุปการคุณอย่างยิ่งต่อโครงการนี้

อนึ่ง คำศัพท์ “การปรับตัว” ซึ่งเป็นชื่อเรื่องของบทความหนึ่งในสาขาจิตวิทยา
การศึกษาและจิตวิทยาพัฒนาการ เป็นคำศัพท์ที่รองศาสตราจารย์ ดร.เป็รื่อง กุมุท
กรุณาให้ไว้อย่างรัดกุมจากการแปลคำ self-adjustment คณะกรรมการบรรณาธิการ
จึงขอบันทึกความเป็นมาของการบัญญัติศัพท์คำนี้และขอแสดงความอาลัยต่อการจาก
ไปของรองศาสตราจารย์ ดร.เป็รื่อง กุมุท ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คณะกรรมการบรรณาธิการ

สารานุกรม ศึกษาศาสตร์

ฉบับที่ ๒๕ (๒๕๔๕)

คณะผู้จัดทำ

เจ้าของ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วัตถุประสงค์

เพื่อช่วยเพิ่มพูน ขยายขอบเขต เพิ่มความรวดเร็วของการบัญญัติศัพท์ อธิบายความหมายของศัพท์ให้ทันต่อความต้องการและความจำเป็นในการใช้ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการศึกษา การค้นคว้า ตลอดจนการพูด การเขียน ที่สามารถทำให้เข้าใจตรงกันได้

คณะกรรมการฝ่ายบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญศรี นายวิสิทธิ์	ไพรัตน์ โรจน์พจนรัตน์	ประธานกรรมการ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา	ธรรมา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวคนธ์	จงตระกูล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิสันต์	กฏแก้ว	กรรมการ
อาจารย์สุพจน์	โตนวล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์วิญญา	วิศาลาภรณ์	กรรมการ
อาจารย์สุวดี	ภูประติษฐ์	กรรมการ
อาจารย์สุจิรา	ศิริปอล์	กรรมการ
อาจารย์สุวรรณ	คล้ายกระแสด	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ชูศรี	วงศ์รัตน์ะ	กรรมการและเลขานุการ
อาจารย์วิไลลักษณ์	พงษ์โสภา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

เจ้าหน้าที่ของโครงการ

นางสาวขวัญใจ	รัตนันต์	โทร. (๐๒)๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๕๐๙ หรือ (๐๒)๒๖๐-๓๖๓๘ และ (๐๒)๒๕๘-๓๙๙๗
--------------	----------	---

จัดพิมพ์โดย

บริษัทสำนักพิมพ์ พ.ศ. พัฒนา จำกัด ๑๐๗/๕๙ ซ.มันสีน ๔ ถ.พระราม ๖ เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ โทร. (๐๒)๒๑๕-๘๕๔๘, (๐๒)๒๑๖-๐๓๑๓, (๐๒)๒๑๖-๗๔๐๕, (๐๒)๒๑๗-๐๑๔๘ โทรสาร (๐๒)๒๑๖-๐๔๑๔

พิมพ์ที่

บริษัท ธนรัชการพิมพ์ จำกัด ๔๘๐/๑ ซอยแสงจันทร์ ถนนประชาอุทิศ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร

สั่งซื้อได้ที่

โครงการสารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทร. (๐๒)๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๕๐๙ หรือ (๐๒)๒๖๐-๓๖๓๘
และ (๐๒)๒๕๘-๓๙๙๗

สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา		หน้า
ระดับคะแนน	ไพฑูรย์ โปธิสาร.....	7
การทดสอบภาคปฏิบัติ	สุนันท์ ศลโกสุม.....	11
สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ		
เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม	ผดุง อารยะวิญญู.....	17
ภาวะการเขียนบกพร่อง	ศรียา นิยมธรรม.....	20
ภาวะการอ่านบกพร่อง	ศรียา นิยมธรรม.....	23
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและจิตวิทยาพัฒนาการ		
การปรับตัว	ปรีชา ธรรมมา.....	29
สาขาวิชาดนตรีศึกษา		
ดนตรีไทย	มานพ วิสุทธิแพทย์.....	43
ดนตรีไทยเดิม	มานพ วิสุทธิแพทย์.....	46
ทาง	มานพ วิสุทธิแพทย์.....	49
สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา		
สภาพแวดล้อมการเรียนรู้	อรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์.....	57
สาขาวิชาพลศึกษาและนันทนาการ		
กีฬาโอลิมปิก	อุดม ทิมพา.....	67
นันทนาการ	สุชาติ ทวีพรปฐมกุล.....	76
สาขาวิชาสถิติและวิจัยการศึกษา		
ระดับขั้นความเสรี	สำเร็จ บุญเรืองรัตน์.....	81
สาขานุคคล องค์กร และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา		
พิพิธภัณฑ์เฉพาะทาง	วรวิทย์ วคินสรากร.....	85
พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัย	วรวิทย์ วคินสรากร.....	97
ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี	วรวิทย์ วคินสรากร.....	105
อาจารย์สุชีพ ปุญญานุภาพ	วรวิทย์ วคินสรากร.....	110
ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี	พวา พันธุ์เมฆา.....	117
แนะนำผู้เขียน.....		125